

Sygn. akt V U 385/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania T. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 14 kwietnia 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt V U 385/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 kwietnia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy T. W. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 23 lata, 3 miesiące i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych, wobec wymaganych co najmniej 25 lat oraz udowodnił 3 miesiące pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych na dzień 01 stycznia 1999 r. co najmniej 15 lat takich okresów. Jednocześnie do stażu pracy nie zaliczył okresów zatrudnienia wnioskodawcy:

- od 29 września 1975 r. do 24 października 1976 r. w (...) w S. gdyż w zaświadczeniu brak danych osobowych oraz informacji o wymiarze czasu pracy,

- 11 grudnia 1974 r. do 02 września 1975 r. w Zakładzie (...) w L., gdyż brak jest pieczętki imiennej osoby wystawiającej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył T. W. wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze od dnia zgłoszenia wniosku o świadczenie.

Odnosząc się do ustalenia, że na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że od dnia rozpoczęcia w dniu 01 września 1971 r. pracy w charakterze pracownika młodocianego, na dzień składania wniosku o emeryturę legitymuje się ponad 40-letnim okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu. W przekonaniu ubezpieczonego organ rentowy błędnie interpretuje przepis twierdząc, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wymaga udokumentowania 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych do dnia 01 stycznia 1999 r. W jego przekonaniu wskazane okresy wymagane są na dzień złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą. Na okoliczność pracy w Zakładzie (...) T. W. złożył „... prawidłowo opieczętowne świadectwo pracy”.

Ubezpieczony argumentował także, że według dołączonych do wniosku świadectw pracy, był zatrudniony od 01 października 1975 r. do 31 grudnia 1975 r. w (...) Straży Pożarnej a od 08 stycznia 1976 r. do 31 lipca 1993 r. w (...) Gospodarstwie (...) w S.. Stwierdził, iż przedłożone do wniosku świadectwa pracy od 01 września 1971 r. do 31 lipca 1993 r. i następnie działalność gospodarcza dokumentują jego okres ubezpieczeniowy do dnia 01 stycznia 1999 r. w wymiarze ponad 25 lat, „... mimo iż warunek ten jest wymagany w chwili złożenia wniosku o świadczenie, a nie jak ZUS twierdzi do pierwszego dnia 1999 r.”. T. W. stwierdził, iż wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony oraz magazyniera (...). Na stanowisko starszego magazyniera został przeniesiony od 09 maja 1989 r. do Zakładu (...), gdzie podlegał mu bezpośrednio zakładowy (...), obsługujący dystrybutory paliw i inne toksyczne środki chemiczne. Po likwidacji (...) Gospodarstwa (...) rozpoczął indywidualną działalność gospodarczą, świadcząc usługi transportowe samochodem ciężarowym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podtrzymał ustalenia faktyczne jakie wynikają z uzasadnienia zaskarżonej decyzji. Dodatkowo stwierdził, iż w związku z dołączonym do odwołania świadectwem pracy z dnia 04 maja 2017 r., organ rentowy decyzją z dnia 15 maja 2017 r. uwzględnił okres zatrudnienia od 11 grudnia 1974 r. do 02 września 1975 r. w Zakładzie (...) w S. i w związku z tym wnioskodawca udowodnił łącznie 23 lata, 11 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. W., ur. (...), wiek 60 lat osiągnął w dniu (...), na dzień 01.01.1999 r. wykazał – według ustaleń decyzji z dnia 15 maja 2017 r. - 23 lata, 11 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. W postępowaniu przed organem rentowym wnioskodawca udokumentował następujące okresy składkowe i nieskładkowe:

- od 01 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r. w Przedsiębiorstwie (...) w L., na stanowisku ucznia praktycznej nauki zawodu (pracownik młodociany),
- od 11 grudnia 1974 r. do 02 września 1975 r. w Zakładzie (...) w S., na stanowisku kierowcy,
- od 01 października 1975 r. do 31 grudnia 1975 r. w (...)Straży Pożarnej w L., na stanowisku pomocnika dowódcy roty,
- od 08 stycznia 1976 r. do 31 lipca 1993 r. w (...) Gospodarstwie (...) S. (...)S., na stanowisku kierowcy i starszego magazyniera. W czasie tego zatrudnienia, w okresie od 25 października 1976 r. do 18 października 1978 r. T. W. pełnił zasadniczą służbę wojskową.

D o w ó d: w aktach emerytalnych: świadectwa pracy: k. 15, k. 16 i 37-38, k. 17-18, k. 19,

kserokopia książeczki wojskowej, k. 22-23.

Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, w okresie obejmującym czas do 31 grudnia 1998 r. T. W. podlegał ubezpieczeniu społecznemu od 20 października 1994 r. do 29 maja 1997 r.

D o w ó d: w aktach emerytalnych: potwierdzenie ubezpieczenia, k. 33.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie albowiem przede wszystkim ustalenie zaskarżonej decyzji wskazujące na brak wymaganych według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych jest w świetle całokształtu zebranego w sprawie materiału uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01 stycznia 1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr. 10, poz. 49) okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Przewidziane w § 22 powołanego rozporządzenia ograniczenia dowodowe dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi. W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca może udowadniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 02.02.1996 r., II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239).

W sprawie bezsporny był fakt, iż na dzień 01.01.1999 r. wnioskodawca wykazał 23 lata, 11 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz obejmujące czas pracy od 01 października 1975 r. do 31 grudnia 1975 r. 3 miesiące pracy w szczególnych warunkach, w dacie wydania decyzji przez organ emerytalny miał skończone 60 lat i nie jest członkiem OFE.

Sporną w świetle treści odwołania kwestią, wymagającą w pierwszej kolejności rozstrzygnięcia, jest wykładnia przepisu art. 184 ustawy emerytalnej. W świetle bowiem treści odwołania, w przekonaniu T. W. organ rentowy wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych błędnie liczy jedynie do dnia 01 stycznia 1999 r. W jego przekonaniu

wskazany wymiar okresów składkowych i nieskładkowych powinien być liczony do dnia złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą. We wskazanym wyżej zakresie stanowisko wnioskodawcy jest w przekonaniu Sądu oczywiście błędne. Przepis art. 184 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyraźnie bowiem stanowi, że określona tym przepisem emerytura przysługuje po osiągnięciu określonego wieku, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. zgodnie z art. 196 ustawy emerytalnej, w dniu 01 stycznia 1999 r., ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. dla mężczyzn 25 lat. Prawdłowo zatem odmawiając prawa do emerytury organ rentowy wskazał na wymóg udokumentowania okresu składkowego i nieskładkowego w łącznym wymiarze 25 lat według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. Tego warunku T. W. nie spełnia. Jak bowiem wynika z zebranego w sprawie materiału, w okresie do 01 stycznia 1999 r. wnioskodawca w niżej wymienionych okresach:

- od 01 września 1971 r. do 30 czerwca 1974 r., 2 lata i 10 miesięcy,
- od 11 grudnia 1974 r. do 02 września 1975 r., 8 miesięcy i 23 dni,
- od 01 października 1975 r. do 31 grudnia 1975 r., 3 miesiące,
- od 08 stycznia 1976 r. do 31 lipca 1993 r., w tym okres służby wojskowej, 17 lat, 6 miesięcy i 26 dni,
- od 20 października 1994 r. do 29 maja 1997 r., 2 lata, 7 miesięcy i 11 dni

udokumentował łącznie 24 lata okresów składkowych i nieskładkowych.

W tym zakresie rozważenia wymagał dalszy, wskazywany przez wnioskodawcę i przez organ rentowy nie uwzględniony okres jego zatrudnienia w czasie od 29 września 1975 r. do 24 października 1976 r., w (...)w S.. Fakt tego zatrudnienia T. W. udokumentował zaświadczeniem z dnia 18 maja 1978 r. W tym zakresie należy wskazać, iż zgodnie z przedłożonymi przez niego dowodami zatrudnienia, jak również wymienionymi przez niego okresami składkowymi i nieskładkowymi, okres tego zatrudnienia w przeważającej części został przez organ rentowy już uwzględniony z tytułu zatrudnienia w (...) Straży Pożarnej w L. (01 października 1975 r. do 31 grudnia 1975 r.) i w (...) Gospodarstwie (...) S. (...) S. (08 stycznia 1976 r. do 31 lipca 1993 r.). Wobec uwzględnienia obu wskazanych okresów zatrudnienia, z okresu zatrudnienia w (...) (...)w S. jako nieuwzględnione pośród okresów składkowych i nieskładkowych pozostają bardzo krótkie okresy obejmujące czas od 29 września 1975 r. do 30 września 1975 r. (2 dni) i 01 stycznia 1976 r. do 08 stycznia 1976 r. (8 dni). Faktycznie zatem nieuwzględniony przez organ rentowy z okresu zatrudnienia we wskazanym wyżej Kombinacie Rolnym pozostaje okres zaledwie 10 dni i wobec poprawnego ustalenia, że wnioskodawca udokumentował na dzień 01 stycznia 1999 r. 24 lata okresów składkowych i nieskładkowych, okres ten jest niewystarczający do wymaganych 25 lat takich okresów. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter rozpoznawczy i kontrolny. Pierwsza właściwość skupia uwagę na samodzielnej ocenie przesłanek warunkujących prawo do świadczenia, druga, ogniskuje się na ocenie zasadności rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy. Założenie przez sąd, że ubezpieczony nie spełnia jednego z kumulatywnych warunków uzasadniających przyznanie emerytury, zwalnia go od badania pozostałych. W tym przypadku funkcja kontrolna postępowania ma charakter dominujący, co oznacza, że sąd nie ma obowiązku realizować powinności rozpoznawczych, gdyż te w ostatecznym rozrachunku nie doprowadzą i tak do przyznania ubezpieczonemu świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04 września 2014 r., I UK 7/14, LEX nr 1511381). Skoro zatem w świetle poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i powyższych rozważań, T. W. według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. nie wykazał wymaganych co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i tym samym nie spełnia jednego z kilku warunków, które muszą być spełnione łącznie, bezprzedmiotowe byłoby rozważania w zakresie spełnienia warunku określającego minimalny wymagany okres pracy w szczególnych warunkach. Niezależnie bowiem od wyniku takich rozważań, ze względu na brak wymaganego na dzień 01 stycznia 1999 r., okresu składkowego i nieskładkowego, prawo do wcześniejszej emerytury wnioskodawcy nie przysługuje.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.